

DÜŠEVNI LIST

Mesečne verske novine.

Vu iméni prěkmurske evang. žinjorije reditel
i vödávník: FLISÄR JÁNÖŠ,
Murska Šobota.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ M. Sobota.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvänsstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Izhaja ednök na mësec.

Naprejplačilo gorivzeme vsäki ev. dühovnik i vučitel.

Smrt i žitek.

HÁRI LIPÓT ev. dühovnik.

Mi lüdjé smrt i žitek za nesmilene neprijátele mislimo. Gdé eden kralüje, tam se te drügi odstrániti more. Ali obádvá sta në ednákiva. Šteri je vékši, močnejši?

Mi lüdjé, ki v premenlivosti světi hodimo, radi tó právimo, da je med njima smrt močnejša. Nestanoma vidimo njéno obládnost. Tó nam káže cëla naráva, cëla natura, ali tüdi tó vidimo v našem zemelskom světi. Smrt je tisti obladvnik, ki prevzeme oblást v držéli ti živi. Dolipokosi vüpanja i odnesé veseljá i radosti. Po nature zákoni se za kakkoli veliko môč pokáže žitek, smrt dönok za vékšo, za močnejšo držimo. Ár vsäko živo stvár prle ali sledi pod svojo oblást správi.

Ali je tó rësan tak? V nás nikaj z nami rojenoga jeste, štero protestira prôti tomi, da bi smrt bila návékša oblást v našem zemelskom světi. Tó protestiranje je tak stáro, kak sam človek. Človek je vsigdár nikaj čüto z tistoga světa, šteri je prëk i više etoga zemelskoga světa. Včënjá, návuki različni vadlívánj nam od toga dosta zanimivoga znájo povedati. Ali tákšega stálnoga i jasnoga odgovora nam pa niedno drügo vadlívánje nemre dati, kak kršćanstvo. Naše kršćansko evangeličansko vadlívánje nam mesto vsäke skrivnosti pokáže na velikoga pétka križ i na vüzemski odprëti grob i na tó právi: glédajte tü je smrt i tü je žitek! Na velki

pétek se je tak vidlo, da je smrt zmájala, ali na vüzem se je pa žitka dika pokazala i posvětila. Kršćanstvo je preobrnolo, spre-menilo nature zákon i dokázalo je, da je žitek močnejši od smrti.

Nešče nam tó z rečámi i z teoriami dokázati i notripokázati, nego od vsäke rëči močnejšim, vékšim i zmožnejšim dogôdkom: z Kristušovov smrtjöv i z Kristušovim goristanënjom od mrtvi.

Ali z dogôdki velikoga pétka i vüzma je Gospodin Bög në samo smrti i žitka môč ščéo nam notripokázati, nego ešče nikaj drügo je včino. Pokázo nam je tó, ka je grob i ka je milošča. Kristuš je po človeka grëhi prišo na križno drêvo i smrt je greha nájem, ali v Kristušovom goristanënji se je pokazala Boža milošča i po toj milošči zrasté žitek.

Veliki pétek i vüzem se vküperdržita. Vküper se držita, kak smrt i žitek i prineséta nam Bože vöoznanënje, po šterom greha kmico razžené milošče svetlost. V velikom pétki i v vüzmi se nam pokáže Boža lübézen. Záto blagoslávajmo i dičmo tó veliko lübézen, ár je Kristuš premágao škrinjo, grob i smrt. Živmo záto v Bôgi, v Kristuší, naj tüdi mi moremo zadobiti goristanënje i vekivečni žitek. Glásmo i nazvešćávajmo záto vüzemski evangeliom i vüzemsko radost: Kristuš je goristano z mrtvi i živé naveke, tüdi mi goristanëmo i živeli bomo naveke, če verjemo v Njem, če verjemo vüzemski evangeliom.

Mojoj materi!

*O mati, predrága, ľublěna,
v srci imě Tvoje mam,
ka si z menov Ti trpěla,
to dobro — predobro znam.*

*Prvo molitev si me včila,
sklenila si moje rōke,
nikoli Ti nemrem povedat',
kak z srcá jaz ľubim Tebē.*

*V srci globoko jaz držim
vse Tvoje prelěpe reči,
v srci mi vsigdár ostāneš,
o mati, ľublěna Ti!*

*Ednōk Te naš smileni Oča
v neběsa blajženstva zové,
o mati, te idem ga prosit
milosti za Tebē!*

Frida Kovátš.

Trě deklin hištōria.

Pisala Gyarmathy Žigmondova. — Poslovenčo Flisár
Ján oš, vp. vučitel.

(Nadaljavanje.)

III. Čarna deklina.

— Jas prerazmim sirōto mater — je právla Zádoyca pri príliki ednoga obeda — ár lehko si tō premislmo, ka bi delala z edne kertěsojce svatkijov? K stoli bi si jo posadila i z čerjōv bi njē dála rokō kŭšnoti, štera je do tēga mao čeri rokō kŭšŭvala.

Na čeri se je zglědnola, štere so že zadosta tá pazile i tēbole z vékšov navdŭševnostjōv je nadaljávala.

— Pri nás tŭdi jeste eden tákši, z-práha zležení mladěnc; veliko prišestnost njemi pro-rokŭjejo; právjijo, ka je ředke znanosti, tomí zagvŭšno tŭdi ednōk v-pamet pride v-gospodsko famillio se oženiti; ali na tō si nebode mislo, či

Veséli děn med ōmurnimi postnimi dněvi.

Postna 4 ta nedela má eto svoje starínsko imě: Laetare, štero po našem jeziki zadene: radŭj se! Liki eden otávľajōči cáziš, je tō vu pŭstnom, ōmurnom postnom časi. Letos je tá nedela na márc. 19-ga spádnola i zōsebno za našo centrálnu puconsko gmāno je istínsko dŭhovno radost znamenŭvala. Naime tē světešnji děn sta spelaniva vu svojo čest Vľaj Štefan fárni nōvi inšpektor i Titan Jožef fárni nōvi podinšpektor.

Ob toj ōsvetnoj priliki se je prestrana Boža hiža od navádno ga ešče bole napunila z vernikmi, ki so z pobožnostjov spěvali naše prelěpe, srcé gibajōče pesme i pazlivo poslŭhšali glāšenje Bože sv. Řeči z vŭst svojega domāčega dŭhovnika.

Po dokončani ředne Bože slŭžbe so visikopošŭvani g. Kovátš Štefan šinjor, po vrěloj molitvi, vōvzěli prepisano prisego od nōviva fárniva inšpektora; na štero je predanovskí moški khoruš pod vodstvom Jonaš Štefana kateheta popěvao: „Bojdi verem . . .“ khorálo.

Potom je bilō vu cěrkvi ōsvetno správišče, štero so městni dŭhovnik ōdprli, z ľuběznostjov pozdrávľajōči vse navzōče, zōsebno pa Kovátš Štefana šinjōra, fárno žensko drŭštvo i med gōstmi celō Flisár Jánoša, bivšega križevskoga kán-torvučitelja, sledi Dijačkoga Dōma voditelja, svojega nájverněšega vkŭpdelavca pri naši časopisaj, pozdrávľajōči jih, kak vrědnoga, ľublěnoga ro-

je bár kakšé odličnják i veľkoga trōšta, ka vu gospodskoj familiji, ka bodo činili z njegovov máterjov, z tōv kovačicov?

— Tak je ciganska ženska toga veľkoga trōšta mládoga gospōda mati? — pita med dvema Zádoy gospodičinoma seděči, mládi clovek Tušnady.

Obě deklini se ožarita, ta edna zmotlivo brabrá z salvetov, ali ova — ta čarna — z-svojim ostrim poglědom glěda vu Tušnadyja oči:

— Nieden z nás je nē vékši vogrin, kak je Železnova i ona kovačica je edna jáko poštena, vřla žěnska . . .

— Gospodič je z ednim špotárnim „ah“-jom odgōvoro k-Margitki se obrnovši:

— Jeli bi oni nē želeli edno „bočkoroško“ mamu, svekrivo?

— Nē!

I ona trucasta, ali dōnok postrahšena nē stōkrát, nego jezerokrát se je vdarilo k-mále de-

jáka fare; potom so pa gorioprosili nôviva inšpektora na prevzém njihoviva inšpektorskiva stolca.

Nôvi inšpektor Vljaj Štefan, je z preveč povídnim govorom prevzeo svojo čest. Spómeno je, ka dvě fontošnivi prisegi je pred puconským oltárom položo; prvo ob priliki svoje konfirmácie; to drúgo pa zdaj. Obečao je, ka verno i dúšnovéstno bode spunjávo svojo čest. Zahválo je veliko zavúpanje, štero je z vkúpglásnov volítvov dôbo od fare i zagvúšao je vse vernike i čestnike, ka vu nájjakšem méri zevsými bode delao za napreidénje fare.

Nôvi podinšpektor, Titan Jožef je oméno vu svojem govori razšíritev svetlosti z puconske cérkvi, na štero so pokazali prevzvúšeni náš g. púšpek ob svojem zádnejem obiski fare. Té svetlosti nositel je gláva naše cérkve, Jezuš Kristuš; tó svetlost je znôvič v posvečnjek položo te veliki reformátor; tó svetlost so nam obarvali dosta mantre i pregánjanja pretřpéči očáci, držati se je mámo túdi mi i te se nepogúbimo. Ár vu vóli vernikov, ki so ga zvolili, Božo volô vidí, nôvo čest prevzeme zahválno i pôleg svoje velike zaposlenosti jo túdi bode verno spunjávo na ôcvetek našoj cérkvi.

Nôviva inšpektora so pozdrávlali: Kovátš Štefan šinjor vu iméni šinjorije; Luthár Ádám dománji dúhovnik vu iméni fare, jávivši radost, ka je cérkev dvě mládiva trôšta puniva delavca zadobila, želéči njima, naj eto lépo čest kým duže nosita na blagoslov našoj cérkvi i na blá-

ženstvo sebi; Kúlitš Mihálj kurátor vu iméni prešbiterov i Rátkai Vera predsednica ženskoga drúštva so vu iméni tej pozdrávlali z toplimi rečmi nôviva inšpektora i želeli Boží blagoslov na njidva delovánje.

Pcedine pozdráve je skúпно zahválo Vljaj Štefan inšpektor i ponovno obečao, ka z skoznúvaními fárními voditelmi navkúp hito bode z velikov lúbéznostjov na tom delati, naj vsa dugovánja pri fari vu lèpom rédi snázno tečéjo. Zôsebno zahválnost je vadlúvao predanovskomi moškomi khoruši, šteri je potom lepô popévao nasledújočo pozdrávno pesem:

Pozdrávleni vi čestnici,
Naše gmajne vřejdni vodnici,
Ki stojite zdaj pred nami!
Pelajte té svéti Sion:
Cérkev ino faro púconsko
Po njé odíčenoj pôti.
I v tom ne obrtúдите,
Nego močno stojte
V veri vašoj,
Evangeljskoj,
V luteranskoj,
V jedíno čistoj — krščanskoj!

Oh, Bog sveti, ti pomagaj!
V težkom deli je Ti vô zmagaj,
Svetoga dúha njím podaj!
Tebi je vsi poračamo,

kline srdci: né, né! Ali pa dônok zaká né? Vém eta reč ráznoraztepé ono lépo senjo . . . jeli se pa že nespomínaš z oni zněžnikov dôla lépi, ve séli dnévov? Margitka pômlí i dônok nemára za nji zbudjenje, ár nečče, ka bi se celo drúštvo žnjé smehálo i naednôk tak čúti, ka se je z edne velike nevarnosti oslobodila. Že se je z-céla prepородila k-toga tůvářístva mišlěnji, mati se njé je tů rodíla, tů je zrásla gori i záto se je né čútila za tůhínko vu toj družbi. Vido se njé je, ka njé lepoto spoznajo i to nájněvugodněše dičenje je né zaméřila. Pa je Tušnádý — komi vse prav vôřide, ár je on jáko natúren i v-obilnosti je sějao svoje návadne, ščipajôče šále:

— Znájó, ka so oni jáko lépi; lepši od rôže? Edne nega eti tákše, né samo eti na brátvi, nego vu celom vářmegyôvi.

— Nega! — mislo si je eden, zvôněšnje stráni zbiksani, okôli štiridesét lét star môž, Avar Lajoš barôn. I on baron si je do etigamao né

mislo, kaj tákšega: z-céla se je za tó brigao, naj si nazá správi očákov imánje, štero je njegov oča zapravo. I vu imánja správlanji z-celô na skôpost vôosnovlením nářibom se je zdá pá z-tém, kesno zbudjením, lúbéznosti nářibom záčao bojúvati. Ešče je nigdár nišče né obhodo vu tom táli njega nateliko, kak zdá eta pláva, lépa, deklina; záčao si je premišlávati, računati, dosta se je vrěenio okôli mamé, sledi pa okôli Margitke. Menjhért báči i Póli rénika sta ga pa né zadolela z-rečámi ogvúšati, trditi, ka zdá kelkoki mágnátni deklin jeste vu etom vářmegyôvi, do vse nevoščéne Margitki.

Tak je preteklo doli dvě tředna, te je Zádý Kelemen edno tákše pismo dôbo od žené, na štero je rávno né mislo: naj na brzojáví dá svoje dovoljenje k v zárok stôpi Margitke. Zdávanje i gostúvanje túdi bode vu přišestnom mēseci, ár gospon barôn neččejo duže odlášati. . . Dosta je písala Zádýjova, blářženstvo se je smehálo z-pismo redôv, môž si je pa zbrodjávo.

Vu Tvoje roké pred dávamo,
 Naj se od Těbe vedijo!
 Molitev naša boj:
 „Oča, Ti z njimi boj:
 Naj ne vcaga
 Njuva vera
 Ino vola
 Za Tebe, Jezuš, boreča!“

Cerkevni predsednik je zatém ôsvetno správišče zaključo i nadaljávao se je návaden post-ni redovék.

Na poštvávanje nŕviva inšpektora so dom. dŕhovnik dáli obed, na šteroga je več gŕstov bilŕ pozváni, ki so med prijétnim zgovárjanjem več vŕr vkŕpeostanoli.

Botri.

HÁRI LIPÓT, ev. dŕhovnik.

Malo tákši znameniti i odgovorni momentov jeste v žitki, kak gda botri pred Bŕgom i pred gmajnov oblŕbijo, da bodo okrščenoga deteta vzgojo v kršćanskoj-evangelichanskoj veri i bogábojznosti naprejpomágali, i tŕ z rečjŕv, z delom, činěnjom i pėldov svojega poštenoga, pobožnoga i poniznoga živilnja.

I dŕnok kak dosta neodgovornoga, brezi dŕšnevesti bodŕčega grěšenja i zamŕdjenja se zgája pri botrinstva pozváni. Zakaj je tŕ, da je pri vŕobslŕžávanji svėtoga krsta tak dostakrát samo botra navzŕča? Gdė je pa boter, ár dete

nema samo krstne materė, nego má tŕdi krstnoga očo. Gde pa ostáne boter? Botrevje se dostakrát radi ognego tistoga svėtoga opravila v cėrkvi, gda se njihovo krstno dėte krstiti dá, ali navzŕči so pa žė na gostiji, štero se po krsti drži, kak bude zvršávo tákši boter svoje botersko pozváanje, štero ne vzeme za resno, za svėto.

Jestejo roditelje, ki preveč dosta botrine pozovėjo na krst svojega deteta. Večkrát je v matičnoj knigi cėla rubrika nė zadosta za vpisanje njihovi imėnov. Če bi tej botri rėsan vsi na tŕ glėdali, da bi v svojem pozváni kėm bole verni bili, te bi se mi tomi lėko veselili. Ali vsáki samo na drŕgoga glėda, naj se ov briga za krstno dėtė, on je pa samo na tŕ gizdávi, da je boter, ali botra. Dėtė naj má menje botrine, ali tej naj bodo verni evangelichanci, právi kršćanje, ki rėsan z kršćanskim dŕhom spunjávajo svoje blagoslovljeno pozváanje.

Ništerni roditelje si tŕdi radi tákše botre vŕodebėrajo za svojo deco, od šteri kėm več dárov mislijo dobiti. Dostakrát bogátci májo prednost. Pa krstni roditelov dužnost je nė tŕ, i nė v prvŕj vrsti tŕ, da bi svojo krstno deco na velike svėtke, na njihov rojstni dėn, ali ob priliki confirmácie samo z različnimi dármí obdarŕvali. Ár právi botrevje od dárov dosta več vrėdne kinče dájo svojoj krstnoj deci.

Tŕdi večkrát se tŕ zgodi, da evangelichanci drŕge vere osŕbe pozovėjo za botre. Večkrát se

Poznao je Avar barŕna, nė je naišao vu njem nika tákšega, pŕleg šteroga bi ga pogovárjanje težilo, nebi škŕdilo, či bi z-ništernimi létí mlájši bio; ali či ga Margitka rada má, náj bude žnjim blájžena . . . I ešče tak má edno čėr, što zná, jeli se žnjŕv nezgodí ešče njega veliko želėnje? On velikoga trŕšta mladėnec, koga nateliko poštvuje, on bi bio právi podpornik njegove žerė. Čŕti, ka se njemi prsi beteg od dnėva do dnėva pohŕšáva, materálen njegov položáj je nė v-rėdi i zatoga ga veliko pitanje teži, ár nevidi vŕldėnja pŕti.

Ta čarna deklina, štera je pŕleg sestře prėdnjosti spoj zaostála i názdrit porinjena, se je vu dŕhi zburkala: kak more tŕ bidti? Vėm je Margit lŕbila mladėnca? Gvŕšno zná, ka ga je lŕbila . . . I zdá . . . prvle je trepetala za volo zgodjenosti, potom je globoko milŕvala onoga, šteroga je ona tŕdi lŕbila. Tŕ de Ŗeleznoga nezrečeno bolelo, ár je Ŗelezen tŕdi rad meo Mar-

gitko . . . Ali jeli je jo zistinom lŕbo? I tak je zdá eden tėnki svekel trák obsijao v-njė srdcė: či jo je nė lŕbo, te zdá nema boleznosti. Njė plemenitėše čŕtėnja misel je zaprva tŕ bila i li sledi je prišla ta drŕga i na tistoj je visila njė mála dŕša, kak na od rosė kaple nagnjenoj betvi tráva vu ŕtrėšnjem hládi: malo je ešče hladen zrák, ali že trŕšta tráka toplŕča.

13.

Po Margitke gostŕvanja nasledŕvajŕči dėn je prišao domŕ Ŗelezen Endre i rávno isti dėn je vlėgao Zády Kelemen v-postelo. Kak je zvedo mladėnca domŕ prišestjė, včasi je po njega poslao.

Ŗelezen je pri materi sedo i v-misli z-vto-njenov glavŕv je nika poslŕššao. Kak so ga zváli, je gori stano i z prosėćim poglėdom je pravo:

— Mama! Či je betežen dŕnok morem ídti.
 — Ídi moj sin, ídi . . . Ali tŕ nepozábí, ka je meni ona francuškinja právla . . .

je zgòdilo, da so židove pòzvali za botre. Čast vsáke vere človeki. Ali evangeličansko dète dònok nemre i ne sme meti za krstne roditele dru-ge vere osòbe, ki nê samo da ne poznajo návuk naše evangeličanske cèrkvi, naše evangeličansko vadlúvánje, nego večkrát niti nemrejo trpeti evangeličanskoga vadlúvánja človeka, i ga za krivoverca držijo. Záto evangeličanski starišje li samo evangeličanske vere lúdi zovte za botre svoje dece, i nigdár nê drugoverce. Bojdimo v tom táli malo bole ponosni, gizdávi.

Na ósvétek konfirmácie si túdi krstni roditelje z konfirmáduši vréd na nóvo postánejo pred Bógom. Kelko ji bo med njimi, v šteri se dšnavést prebúdi na eto premišlávaje: Ka sam jaz činio, ali sam rësan nikaj včino za tò, da bi se tò moje dète v kršćanskoj evangeličanskoj veri, v bogábojznosti vzgájalo! I kelko ji bude med njimi, ki od sèbe z mirovnov dššov lèko právjio: Gospodne, ka sem prevzeo, tisto sam túdi verno spuno. Kelko botrov se rësan briga za tò naj njihovo krstno dète dober evangeličanec ostáne, naj nigdár ne zataji evangeličanske cèrkvi, naj nigdár ne dá na naš kvár reverzáliša. Vsi botrevje na tò preveč morete paziti.

Edna botra je sledéče pismo dobila od svojega krstnoga sina: „Zdaj gda z Bože milošče na prági našega konfirmácijskoga osvétka stojim, se Vam z zahválnim srcom zahválim za vse tiste dobròte, z šterimi so mené moji botri od mojega rojstva mao obdarúvali. Zahválim se

za tisto dobròto, da so me z lépimi rečámi i z plemenitimi pèldami vzgájali i pri Kristuši obdržali.“

Tá botre pa na tò sledéče právi: Tò zahválnò pismo me je v srcé smeknolo. Pred dvánástimi létami sam edno málo dète držála pod krstno vodò. Od tistoga časa naprej sam tò dète preveč redkokrát vidla. Istina gda so tò dète v šòlo dálí, sam njemi kúpila eden máli dár. Ali na tò se pa rësan ne spominam, da bi ga gda z lépimi rečámi i plemenitimi pèldami vzgájala. Pa pri prilíki njegovoga krstitja sam tam v cèrkvi oblúbila, da túdi jaz vse včinem, naj se tò dète v evangeličanskoj-kršćanskoj veri vzgája.

Lúblèni moj krstni sin! Če mi Bóg zdrávje dá, tak bom gvúšno navzòči na tvoje konfirmácie osvétki. I gda si ti dolípoklekneš pred oltár, da bi prvič živo z Kristušovov svétov večérjov, te bom jaz tího odpúšćanje prosila od Bogá, da sam'tak nemárno i neverno spunjávála svoje pozvánje, kak tvoja botra. Naj Gospodni Bóg našoj evangeličanskoj cèrkvi bole verne krstne roditele dá, kak sam pa jaz bila do etiga mao. Edna osramoćena botra.

Botrevje, ne bojte záto samo po imèni, v matično knígo zapísani botrevje, nego bojte po svojem vernom deli, bojte svojoj krstnoj deci posvét, voditel, potikazáč k Jezuši Kristuši, bojdíte njim obdržitel v našoj drágoj evangeličanskoj cèrkvi. Botrevje naj bodo samo evangeličanci, i samo verni, v Kristuši živòči lúdjé.

— Či tak, ka tò mama vás žali, teda nemo šò.

— Vè je nê Zády pravo tò, samo žena . . . ona nadúta, húdoga srdcà ženska, za štere volo je teliko trpèla njé edna deklina. G. poslanec, té vrli, dobroga srdcá človek, od toga te nemo nazá zadržávála . . . ali viš, tò bi mené bolelo, či bi ona ženska ešče ednòk tò právla . . . tò, ka bi njò sramotilo, či bi edna kovačica njé sváterja bila, tò je tò — jas!

— Drága moja mama! — I te mladénc je je túbeznivo, milo, glado po obrázi i rokò njé kúšúvao. I vu njegoví kmični očaj se je možka zvišènost vužgála. — Bojdíte mirovni, drága mama . . . bojdíte mirni. — Potom se je napòto proti dvornomi hrámi: vu srdci ga je nika stiskávalo i kak je stiskávanje krepše gratúvalo, tém je glavò bole prrizdigno i obráza méhkost je obtrdila.

Irma je pri oči sedèla i gda je močne stopáje začútila, ožaríla se je i trepetati je začála.

Zdá, zdá pri prvom pávidènji bude zvèdla, jeli je mladénc lúbo Margitko, ali pa nê? Či se

je v-nikom nê premèno, té véndar . . . i vlási ténkoga tròšta tráka sveklost se njemi je tam vu očaj blišćíla. Ali lišć je samo edno minuto trpo. Pávidènje njé je ves tròšt odrezalo. Železen Endre se njé je hladno naklono i potom se je samo z-betežnikom brigao. Z-prvéšega dobroga prijátela je túhinec grátao i tákši túhinec, koga nika boli.

Zdá je že vse sveklo: rad je jo meo, ár nemre sploh zakriti žalosti. Či je jo rad meo, de jo túdi vsigdár lúbo. Tè mladénc je nê z-tákšega materiála valón, prikrom nevesnejo včasi tá brezi znamènja čútènja.

Betežnik njemi je lúbeznivo pòdao rokò:

— Hvála Bógi, ka so pá nazá domò prišli. Da sem ji žmetno čakao! — Tú je eden nemiroven pogléd vrgao na deklino i koga žitek je nê zcártani, on hitro prerazmi, ka gda nega potrebčine na njega, z-krotkim obrázom gori stánola, v-ròke je vzèla za vodò kanno, tak da bi po friško vodò šla i odhájala je.

Močna vera.

V svétom písmi Jezuš večkrát guči od móči vere. Močna vera, celô tá se za nemogôča vi-
dôča doprinesé, obláda nájvekke težkôče i nam
nadčloveške moči dáva. Močna vera celô bregé
prenáša, právi Jezuš. Ali kak je tó mogôče?
Pokážte mi kákše mesto, gde je prvle visiki brég
stao, i močna vera ga je odnesla od tistec!

Jaz sem vido edno tákše mesto, s šteroga
je môč vere prenesla eden celi brég.

Letos 29. septembra bode 50 lét tomi, ka
sem dúhovnik pôsto. 1. oktobra 1889 sem v
Téth prišo za kaplána. Téth je lépo velko cer-
kev meo, v šteroj sem z radostjov gláso bože
reči. Samo edno mi je bilô čúdno, ka je ona
lépa cerkev na kráji vési stála. Téth je preveč
dúga vés, tak ka so ljudjé trídni grátali, dokeč
so z drugoga konca vési v cerkev prišli. Zaka
so pa nej postavili cerkve na srédi vési?

Verniki so mi razložili tó. Verniki so naimre
okóli 1750. leta cerkev ščeli zidati v Téthi. V
onom vrémení so pa, kak známo, samo grofi
meli zemlo. Kmetovje so zemlo samo v árendo
mogli dobiti, lastivne zemlé so si nej mogli kú-
piti. Gda so záto evangeličanci v Téthi skončali,
ka si postávjajo cerkev, so šli k grofi i so ga
prosili, náj njim dá funduš za cerkev. Grof, ki
je zagriženi pápinec blo, se je zasmeho i njim
pravo: „Cerkev si ščéte zidati? Dobro, samo si
zidajte. Funduš vam túdi dam. Na konci vési

jeste edno jezero, v šterom se v leti návado mam
kôpati. Odpovém se té radosti. Jezero vam dam,
zidajte si tam cerkev.“ Evangeličanci so žalostno,
skoron jôčič šli od nesmilénoga grofa, šteri je
tak ošpoto njih nakanênje.

Ali nej je dugo trpela radost grofa i žalost
evangeličancov. Bog je čüdo napravo i grofova
radost se je na žalost obrnola, evangeličancov
žalost pa na radost.

V határi vési je bio eden brég, s šteroga
so kopali šóder za veške cesté. Evangeličanci
so skončali, ka z onoga bregá tečas bodejo vo-
zili šóder v jezero, dokeč ga ne zavozijo. Evan-
geličanci drugi vesnic so njim túdi z radostjov
pomágali i v peti letaj so jezero napunili. Ali
túdi brég je prejšo, na njegovom mestí so zdaj
njive.

Močna vera oni evangeličancov je tak ob-
ládala túdi nájvekke žmetnôče. Z mesta je genola
brég i z njim zasipala jezero, tak ka so na nje-
govo mesto lahko postavili svojo cerkev, zna-
mênje svoje močne vere.

Ali nej samo v Téthi, nego — hvála Bôgi —
v vnôgi drugi mĕstaj túdi zná čüda delati močna
vera. V Soboti smo za 160.000 dinárov kúpili
funduš. Dvé hiši smo postavili za 350.000 diná-
rov. Naša cerkev je z inventárom vréd 1 milijón
dinárov koštala. I z božov pomočjov je naša
gmajna z močnov verov vse žmetnôče obládala.
Túdi eti se je spunila Jezušova rěč, ka močna
vera bregá zná z mesta genoti, tá za nemogôča
se vidôča túdi doprinesé.

Náj živé záto v naši srcáj vse do naše smrti
tá močna vera. KOVÁTŠ ŠTEFAN.

Jáko teško sem vas čakao, mládi moj pri-
játel . . . Vidíte, malo tákši ljudi jeste, vu šteri
karakteri srdci se človek lahko zavúpa . . . jáko
malo . . . hvála Bôgi, vás za tákšega poznam . . .
ně sem mogeo vrédpostaviti težki dugovánj moji
i vsigdár sem si samo na tó mislo i tó me je
držalo gori vu velikoj cáglosti, ka jeste eden pra-
vičen môž, vu kom se lahko zavúпам.

I decembra na eden krátki zvečarek se je
že vrémen zaomračilo i samo se je v-péči máli
ogen žarío že, gda je te betežnik dokončao, ob-
teženi svoji materiální dugovánj naprédávanje.

Železen je ómurno poslúhšao i odkrito ga
je proso, naj miroven bode, on vse vréd postávi.
I tó obečanje nišče zvékšov vdánostjov nebi do-
prinesao, kak on. Polnôč ga je ešče tam naišla
pri Zádýja písálnom stóli i on veliki kúp písem
je do zóri že vse spregledno. Drugi dén se je
vu váraš pelao, z fiškáliši, z-král. notároši je gú-
čao, razprávlao, potom domá dosta, dosta písem

písaio i betežniki je tak pravo, ka je celo delo
jáko lahko i mogôče je Zádý za velke blúzosti
ně zadosta čista, vido svoja dugovánja.

Potom so jáko težki dnévi nasledüvali. Zá-
dyjova se je jáko prepékala za odhájano lépo
čér i pá se njé je ponôvo srčni krč. Irma je
dvorila i obravnávala betežnoga očo, mater, pa
z-tak velikov opaznostjov i podánjem, ka je jo
eden dén oča prijao za rokô i z trepetajôčim glá-
som njé erkao:

— Dobra deklina si ti, jáko dobra, či moja!

Irma se je doli pokrila na očé rokô i sku-
zila se je. Ednók, trnok dávno, je jo jáko nika
bolelo; teda njé tó pravo oča: lagoja hûda de-
klina, si tí Irma! Sledi njé je ménšalo bolezen
tô zamerkanje: Čedna deklina si Irma! Ali tó,
ka je zdá čüla, z-tak obhodjenim glásom, je več
bilô, kak bi čakati vúpala. Vu familiji je jo nig-
dár, nišče ně hválo i túdi njé ně povôli hodo.
Hej! Pa nakeliko je želéla lübézen i záto nigdár

Ženski kotiček.

Materinski dèn.

Mája mēseca vsákoga leta je druga nedela dolōčena za materinski dèn.

Ka je prav za prav materinski dèn?

Eden dèn v celom leti se naj posvĕti spomini materé. Na tō bi vās rada spominala dráge ženske, vās, štere té list v rōke vzemete. Prečtite prosim moje reči.

Povedati vam ščém, da na ete dèn veliko dužnost mámo spuniti, mi vsi, štere smo ešče tak srečne, da mater mámo. Na té dēn naj pokážemo svojoj materi našo hvaležnost, našo lūbézen. Tō je tak lejko!

Naša mati! Keliko trplēnja, keliko svĕte lūbézni, keliko požrtvoválnosti leži v etoj rēči. Vse mámo njej zahváliti, materi našoj. Življenje nam je dála, dom nam je dála, naša blájžena detinska leta nam je dála, lūbézen do Bogá nam je vĕpila vu naša srcá. Ali njej moremo tō vse nazájpláčati? Nigdár! Če jo cĕli njĕni žitek na rokáj bomo nosili, njej ne bomo mogli nazájzaslūžiti njĕno dobrōto, ár lūbézen materé se ne dá povrnōti.

Kak pa je ešče žalostno, če vidimo, kak grdo ravnajo vnōge hĕri s svojimi materami. V srcé boli ĕloveka, če ĕuje, kak se hĕi krēga z materjov, kak jo preklinja, kak njej je nevošĕna za vsáki falájček krūha. Pomislite ženske,

nepozábi ono mĕlo lūbézen, štero je pri ednoj tūhinskoj familiji, pri gospon dūhovnika familiji vživala. I pri verostūvajōči, dúgi noĕáj si je ešče tūdi z-zahválnim srdcom mislila nika. Na toga mladēca. kí zdá žnjōv vréd verostūje mĕlo mater, štera je tak dobra bila k-njĕ, gda je z-razĕsanim gvantom, z-krvávim obrázom, tá pribēžala . . . I sledi je dober bio k-njĕ sam mladēnc tūdi, z-velikov potrpljivostjov je jo vĕio, kelkokrát je jo pohválo . . . i zdá . . . zdá je že vse preminōlo . . . Vĕm, ĕi je Margitko rad meo, záto bi nebi trbĕlo k-njĕ tákšo hladnost kázati: ona je nĕ zrok, ĕi si je Margit drugoga zvolila . . .

Srdcé jo je preveĕ bolelo, ali nika tákšega je nĕ kázala, samo ka se njĕ je trplēnje dōnok kázalo na blĕdom, prepádnjenom obrázi. Vĕási se sáma od sĕbe zbojála, ĕi se je v-gledalo zglĕdnola i prvĕša mantra je jo znōva bantūvala: grda, grda si, ali . . . Ali, no jeli se pa tō šika

more biti Boži blagoslov na hiši, kde se zatira najsvĕtejšĕ, lūbézen i poštūvanje do materé?

Vsáko tákšo žensko bi rada zbūdila z osleplēnosti, vsáko bi rada prosila: „Pomisli, ka de-laš, gda se krēgaš, gda rániš to stáro, lūbézni puno srcé tvoje materé. Kak bolí tvojo mater, ĕe nemaš lūbézni do njĕ, štera tebé tak lūbi!“

Bojdi ednōk v leti dobra, pokáži ednōk, da poštūješ svojo mater. Ednōk v leti njej pokáži, ka jo lūbiš. Vesĕlje njej napravi, máli dár njej prinesí, dobro pristrĕčno reĕ njej povej, delo njej vzemi iz rōk, ka de lejko ednōk v leti svetila. Svojo deco vĕi, naj poštūjejo babico, naj jo bōgajo rávno tak, kak tebé. Te boš blagosloviĕna tūdi od Bogá.

I ti, drága prijátelica, kí ti dobra mati že poĕiva na cintori, idi na njĕni grob, nesí njej pár korin v spomin, moli eden „oĕanaš“ za njo i se njej v dúhi zahváli za vso lūbézen i za vse dobrote.

Tō smo dužni našim materam, tistim ženskam, štere so z svojov srĕcnov krvjōv nam naše življenje dále.

Ne pozábite nigdár, da je najsvĕtejšĕ, najbōgše, najbole verno na svĕti — naša mati!

FRIDA KOVÁTŠ.

Ĉlovek se po svojem vslgdár nepopolnom znánjĕ tak preštĕma, ka slĕpt postáne za nezmer-no bogáštvo spoznanja, štero se po veri vdábla.

Što ne živĕ pōleg svoje vere, nĕkše vere nema.

pri betežnoga oĕĕ posteli na etakše misliti? — mantrála je nadale sáma sebé. Bogme, nĕ samo grda, nĕ samo nevošĕna, nego ešče márna si tūdi!

Gda je betežnik tĕhi i mirovnĕši grátao, te je deklina zadrĕmala. I tákšega hipa je oĕa z-napōdoli zaprĕtĕmi oĕámi nastregávao Železen Andriva. Tō že dávno zná, ka ga hĕi rada má, ali kak bi ga nebi rada mĕla! Ali z-mladēncom je ešče nĕ vrĕdi Irma njĕmi je pri glávi sedĕla, Železen pa pri petáj, noĕni posvĕt je celō na mladēca spadno i njegovoga poglĕda, topel posvĕt je betežnik lahko dobro vido. Deklina je zasunĕla, na stolca slenjalo se je nagnola, na obrázi se njĕ je krotka bolezen kázala i mladēnc se je vu njō zaglĕdao. Táki poglĕd li jedino lūbavnost má meti! — si je oĕa z-radostjov mislo i mirovno je zaspao. Na gojĕno njĕmi je bōgše grátao i sam je proso Železnoga, naj ide vu vá-raš i v-rĕd postávi, ka de mogōĕe.

Nĕ je mogao dosta odpraviti i náimre nĕ vse, pa je skrivomá ves svoj slūž že tá dao va-

Naši v tühíni.

Zimski mēseci počinka so minoli, za naše sezonske delavce je prišo pá čas odhájanja.

Idejo v tühino za krúhom, za zaslúžkom. Delajo za sébe, delajo za svoje družine.

Tühina je hváll, ka so dobri delavci. Ali tō nam je nē zadosta, s tōv hválov se neščemo zadovoliti. Ščemo tūdi tō čüti, kákši evangeličanci so.

I dobivamo glási od vernosti i pobožnosti svoji bratov i sestér, dobivamo glási od poštenosti svoji mladencov i mladénk.

Zmēs pa pridejo glási, šteri nás z britkosťov napunijo. Naši se v tühíni vnōgokrát spozábijo z vsega dobrega i plemenitoga, ka njim je šōla, dom i cērkev vcépila v srcé. S tühine prihájajo tožbe nad pokvarjenostjov oni, na štere bi mi radi gizdávi billi.

Ovo edna tákša tožba s preprōstoga pera, ali z ednoga srcá, punoga britkosti i bolézni:

„Zopet sramota! Preminōči mēsec 29 ga sta se borila žitek i smrt. Žitek je obládo smrt. V S. (v Franciji) je edna Prekmurka, 27 lét stara, domá v okōlici Gráda, ščela skončati svoj žitek, da bi zakrila svojo sramoto. Skočila je v eden 28 m globoki stūdenec, v šterom je 1.30 m vodé bilō. Duže časa je bila v vodi, gde sta se borila za njō žitek i smrt. Gda so lūdžé čüli glás žitka, so od vsej stráni priběžali, náj jo rešijo. Spūstili so v vodō vōže, za štere se je ona osō-

ba držála, dokeč so je nej vōpotégnoli. Prvle, kak je v stūdenec skočila, je od svoji pēnez strgala 13 falátov po 100 frankov. Pri orožniškoj preiskávi je priznála, ka je že duže vrēmena skrivno lūbav vodila z gospōdovim 17 lét starim sinom . . . Ne bi bōgše bilō, če bi ona svoje pēneze obarvala sebi i svojim roditelom? Tak je pa sebi samo kvár včinila, nam izseljenikom i našoj cēloj domovini pa sramoto v tühinskom kráji i pred tühinskim národom!“

Tak se glasi žalostno pismo, štero nam je naš verebrat V. H. poslo z Francije.

I v svojem pismi všem mladēncem i mladēnkam eden opomin pošila v tühino: „Ne spozábite se s svoje konfirmácie, gda ste oblúbili pred oltárom i božim sv. licem, ka do smrti verni ostánete svojoj veri!“

Starši, s tem opominanjem pošilajte svoje sini i hčeri v tühino! Prijátelje i prijátelice, s tem opominanjem pazte eden na ovoga v tühini!

Ár mi, ki smo tak srečni, ka lahko domá ostánemo, bi radi samo dobro i lépo čüli od Vás!

— D. —

Mámo božo rēč i dobro činíte, če jo poslūšate. V smrtnom boji nam nikaj drūgoga nemre pomáhati. — Luther.

— —

Ne razmiš svētoga pisma? — Zátoka s pámetjov ščēs čteti, ka je s srom napisano!

ritelom, nači je nē mogao pomáhati! Ár ednoga vmérájōčega dōnok nemore vu tom mantránji niháti, ka drūgi pēnez nede mogaō nazá pláčati . .

Proti večari ga je betežnik z velkov nemirovnostjōv čakao domō i Irma je nestanoma vō mogla na oblok poglejūvati:

— No glédaj, jeli ga itak nega? Bōg drági, kak dúgi je bio ete dēn!

— Oh, drági Bōg, kak dúgi bude ete cēli žitek brez njega! je vdrō vō z deklíne prs eden zdūháv.

Vōnē je gōsti snēg šōv, gyednjōvje je bēli spár pokrío. Pod gyednjōvjem bivolje idejo k-stūdenci i na košavi glaváj se njím pērja bēle rōže rédijo. Vu odprēti vrátaj se nadnōk viditi dáta Sellō i Čillag notri idti, obri njidva se tūdi bēli spár bliskeče i deklíne srdcé glasno záča bití.

Rada bi vō bēžala vu té bēli svēt, rada bi spogládila prijētni konjév prsi, rada bi se pokrila na sanáj sedéčega mladēnca prsi i nje-

mi tō veliko dobrōto, štero k-betežnomi njēnoma oči prikážuje, srdcá zahváliti: tá velika dobrōta jo na vekivečno zahválnost obežūje i na méhki pokrije njē lūbézni betežno rano.

— Domá je že, domá je žel! právi oči i z-njé glása njē znotrēšnja radost zuni. Potom poprávi betežnika podzglávje, namali pogládi njega hícnatni obráz, doli se prigne, kūšne njemi rokō i na tihoma vō ide; dobro zná, kaj tákšega hipa so oča samo z Železnom radi.

— Oh, kak sem vás že čakao! Teško sem vás čako . . . Naj mi povējo, ka so narédili? — Od híce gnáni, nemirovno sili: Naj gučijo!

Med tēm je mladēnec pūšel pisem vžéo z žebke naprē, k-posteli je je nesao i z-vedním obrázom je djao na njē pokrív.

— Naj bodo mirovni gosp. poslanec, više trōšta sem dobro odpravo. Veritelje so do ednoga vsi, dōbili svoje pēneze, eti so kvitinge . . .

(Dale.)

Statistika prekmurskoga evang. senioráta za leto 1938.

I. Gibanje prebivalstva:

	rojeni:		mrló:		zdáni:		konfirm.:		notristópilo		vóstópilo		rezerv daló		v divj. hištví
	m.	ž.	m.	ž.	čisti párov	meš.	m.	ž.	v ev. cérkev	ž.	iz ev. cérkvi	ž.	na has. na kvár naše cérkve		
Bodonci	26	19	19	20	21	2	26	29	—	—	—	—	2	—	1
Domanjševci	8	10	9	12	12	1	7	25	1	4	—	—	—	—	5
Gornji Petrovci	6	14	14	16	7	1	29	20	—	—	—	1	1	—	2
Gornji Slaveči	17	16	15	19	14	1	19	24	1	—	1	—	1	—	5
Hodoš	7	1	15	4	2	—	6	7	—	2	—	—	—	—	8
Križevci	22	19	31	33	22	5	20	34	1	2	1	1	5	2	11
Lendava	1	3	3	4	—	1	9	5	2	—	—	1	1	—	3
Moravci	7	5	13	20	10	—	—	—	1	—	2	1	—	—	8
Murska Sobota	18	20	25	22	19	4	16	12	—	—	—	—	—	—	5
Puonci	37	31	31	20	27	—	39	40	1	—	—	3	—	2	17
vküper:	149	138	175	160	134	15	171	196	7	8	4	7	10	4	65

II. Šolstvo: V poedíne šóle je hodilo evang. decé:

Apače 17, Sv. Ana 9, Stogovci 9.
Bodonci 261, Strukovci 103, Kruplívnik 37, Cankova 18.
Domanjševci 106, Prosenjakovci 62.
Gor. Petrovci 73, Andrijanci 37, Markovoi 6, Šilinci 67, Ženavljje 87, Stanjovci 69.
Gor. Slaveča 61, Kuzma 35, Dol. Slaveča 40, Serdica 65, Sv. Jüri 46, Perioča 5, Gor. Lendava 45, Vidonci 30.
Hodoš 68, Šalovci 81.
Križevci 180, Fokovci 103, Kančevci 55, Mačkovci 71.

Lendava 14, Petešovci 10, drüge vesnice vküper 10, lendavska meščanska 11, čakovečka mešč. 2.
Moravci 51, Tešanovci 50, Vuča Gomila 63.
Murska Sobota 109, Martjanci 40, Kupšinci 80, Gedorovci 34, Tišina 48, Krog 9, soboška gimnazija 105, ljutomerska meščanska 4, raklčanska kmet. 2.
Puonci 183, Andrejci 62, Brezovci 69, Moščanci 105, Pečarovci 38, Predanovci 44, Sebeborci 56.
 Vse vküper je biló v naši šoláj dečkov 1546, deklin 1499, vküper 3045.

III. Gospodarstvo:

	dohodki	izdatki	ostanek	düg	fundácije	na dobrot. cíle dála	na áldove príšlo
Apače:	40.437·92	37.413 92	3.024·—	167 300·—	2.724·—	295·—	614 50
Bodonci:	49.498 62	20.449·—	29.049 62	—·—	17.000·—	2 094·—	5·499 25
Domanjšovci:	20.725·75	19.195 25	1 530 50	—·—	15.536·—	720·—	2 970 —
Gornji Petrovci:	57 968·78	28 299·73	29.669 05	—·—	—·—	661·25	7.779·75
Gornja Slaveča:	80.285·42	43 671 50	36.613·92	41.123·50	—·—	1.437·25	5.360 75
Hodoš:	48 403 50	36 837 03	11.566·47	—·—	1.046·96	723·75	410·—
Križevci:	33 741·65	33 296 90	444·75	—·—	6 291 80	984·75	1.470·—
Lendava:	24.067·50	32.067 50	—·—	25 062·25	369·25	420·	6.570·—
Moravci:	47.554·41	38 858 41	8 696·—	—·—	5 645·—	1·957·25	742 50
Murska Sobota:	84 425·35	61.723 25	22 698·10	—·—	11.674·—	2.154·—	5.320·—
Puonci:	48.279·22	47.749 44	529·78	42.705 50	—·—	5 390·—	3.424·75
vküper:	535.384 09	391.561·93	143·822·16	276 191·25	60.287·01	16 837·25	40 161 50

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Kristuš je za vse mrô, náj ti živôči več ne živéjo sebi, nego tomi, ki je za njé mrô i gori stano.“

Nôvo voditelstvo soboške gmajne. Soboška cerkvena občina si je na svojem rédnom létnom správišči, držánom v nedelo 26. márcia na mesto pok. Vezér Géze odébralo za inšpektora g. Bác Ludvika, hotelira v Soboti. Za podinšpektora je odebráni g. Nemeč Jánoš, odvetniški pripravnik, za blagájnika g. Krančič Jánoš, urádnik sreskoga načelstva, za gmajnskoga kurátora pa g. Sečko Iván, posestnik v Soboti, ki je doségamao slúžbo gmajnskoga blagájnika oprávló. Nôvi čestníci soboške gmajne v nedelo 23. apríla bodejo speláni v svojo čést.

Vüzemski dár Cvetičovi šivilj. Evang. šivilje s Cvetičove fabrike so na vüzen okrášile soboški oltár s korinami i dále na žensko društvo 214 dinárov. Lěpa je eta vernost naši delavk, štere se vsakše leto spomenéjo s svoje cerkve!

Namesto venca na spômenek pok. Barbarič Štefana s Polane so g. Benko Jožef, sen. inšpektor, 200 dinárov darüvali na Dijaški dom.

Sobota. Gmajnsko správišče je pôleg drúgi sklepov skončalo, ka se cerkvena dáča ne navrže samo na zemliški dávek, kak doségamao, nego na vsakši neposrédni državni dávek. Klüč ostáne isti, kak prvle, 3°/_o. — Gmajnsko správišče je nadale svojim dühovnikom za vse sprévide dalô na razpolágo auto, štere foringe se z gmajnske blagájne májo pláčati.

Ga. Tomka Vilma, bivša predsednikojca soboškoga ženskoga društva je v 75 létnoj starosti, po krátkoj bolezni premínola. Velka vnožina občinstva jo je sprevodila na počínka mesto.

Soboško žensko društvo je tüdi na letošnji postni nedelaj obdržalo svoje dobro obiskane postne zadvečarke. Po nedelaj po zadvečerájnji molítvaj se je napunila velka šolska soba z odrašenimi i mladinov, náj poslúšajó deklamácie, pesmi i predávanja, štera so poglobítev verskoga živelnja mela slúžiti. Na prográmi je bilô vsikdár 5—6 deklamáci, pevske točke, igre, predávanja kotrig ženskoga društva, dühovnika i kaplána (pod naslovom: Mantrnice evangelioma). Na začétki i na konci so pa vsi navzôči popévali edno-edno cerkveno pesem.

Postna predávanja. V Puconskoj cérkvi so dománji dühovnik po nedelaj vu postí zvün predge meli edno-edno predávanje pod etim titulom: „Križ Kristušov i jas“. Po predávanji je bila tüdi vsigdár edna deklamácia. Deklamálivale so: Grof Aranka 317, Hodošček Marija 115, Podlesek Irena 105, Šavel Šarolta 108 i Rac Irena 116 cerkevno pesem.

Konfirmácia v Puconci je apr. 2. na Cvetno nedelo bila obdržána. K toj ôsvetnosti so konfirmandušje očistili cérkev ino s cvetjom opleli krstni kamen i oltár. 31 dečkov i 32 deklíc je očivesno položilo verevadlúvanje i oblübo svojo ino obrvim prihájalo k Gospodnovomi stoli. Vsi so od stráni fárnoga Ženskoga društva obdarüvani bili z lěpimi spominskimi listami; zvön toga so ništerni dôbili Mósesa pét knjig i Jošue knjigo; vsi ovi pa edno edno ménšo knižico. Ob toj prilíki so dečki na Gustáv Adolfa društvo darüvali 256 Din; deklince pa 273 Din fárnomi ženskomí drúštvi.

Lübèzen hiže Bože. Ob zánjem vüzmi je v puconskoj fari páli dosta pobožni src z djánjom posvedočilo tó, ka preveč lúbijo svojo Božo hižo. Ništerne mláde žene i deklince so jo temeljno ščistile, drúge pa na oltár žive korine sprinesle, naj on kém bole vüzemsko lice káže. Zósebno se pa mámo zahválno spômenôti z onoga lěpoga dára, šteroga je Žibrik Irma polanska vréla deklina porôčila svojoj dühovnoj materi, gda je na oltár v Božoj hiži ino na pulpíte i na svéto posôdo za Kristušovo sv. večérjo, položila nôvi prelěpi prestrét i pokrive. Z kak velikov lübéznostjov ino pazlívostjov i z kakšov nepomenkanov potrpívostjov je vöšivala tá dugovánja dúgi čas, dokeč so né zadôbila svojo vezdášnje krasnost. Té vréle devojke imé med dobročínitelmi Puconske gmáne z zlatími literami ostáne gorizamerkano!

Samovolní dári. Na goridržanje Dúševnoga Lista; Sever Franc Puconci 5 D, Brgles Miklošova Salamenci 10 D, Kodila L'za Markišavci 3 D, Rituper Jožef Sebeborci 10 D, Cipott Károlj Polana 2 D, Jošar Mariška Lemerje 5 Din. — Na nesprhlivi vènc Luthárove Fliszár Šarolte: Sedonja Šándor Vaneča 10 D, Š.fiár Irma Sebeborci 10 Din. — Na Dijaški dom: Škrabán Ladisláv s Puconec 50 Din. — Vsem nájtopleša hvála!

Turobni glási. Zánjni mèseč so se z Puconske fare odsellili vu večnost; Banfi Ivan na

Vaneči, star 53 leta; Barbarič Štefan v Polani, star 49 let; Sever Marija v Šalamenci, st. 8 l., vd. Bedök Ana, roj. Berke, st. 72 l., Kühar Mikloš v Puconci, st. 66 let. — Naj májo sladtek grobni sën i blázeno goristanënje!

Turobni glási iz Gornje Slavečke ev. fare. Zánjni mësec so se odselili vu večnost: marc. 26. vd. Benko Marija iz G. Slaveč, roj. v Kruplivniki vu 65 leti starosti; aprila 4. Wallez Jozefa roj. Kočar iz Sotíne vu 59 leti starosti. — Te pokojne dñše naj spijo nezburkani sen vu ográci míra! Te nazájostánjeni pa si naj počínëjo vu Božem ravnanji! Do pávidenja!

Gornja Sláveča. Márca 26. v nedelo zadvečara ob pol 3 vñri je melo naše ev. žensko društvo postni verski zadvečarek z nasledüvajóčim programom: 1.) Občna pesem 7. 2.) Postna molítev dom. dühovnika. 3.) „Tak lúbim Te“, pisala Kovátš Frida, deklamálivala Celec Emilija učenka iz Dol. Slaveč. 4.) „Žensko pozvánje v postnom časi“, naprejdávanje t. č. predsednice ženskoga društva Kovátš Fride. 5.) „Ecce homo“, (Ovò clovek), pisao Zábrák Dëneš, deklamálivala Sárkány Vilma učenka iz Sotíne. 6.) Zaprtna občna pesem 7 v. 8. Na konci verskoga zadvečarka je bio offertorium držáni na žensko društvo 52:25 Din. — Aprila 2. na Cvetno nedelo, po rédnoj Božoj slúžbi smo meli vu cërkví pod predsedstvom dom. dühovnika i Fartek Franca inšpektora létni rédni gmajnski gyülëš z sledëčim redovëkom: 1.) Poročilo ženskoga društva; 2.) Volítev gmajnskoga kurátora; 3.) Čitanje i odobrenje 2 presbiterški sej; 4.) Čas zdávanj; 5.) Deka zvonárova pláča; 6.) Naprejdávanje gmajnski računov od l. 1938; 7.) Proračun za l. 1939. — Poročilo ženskoga društva je vzëto na znánje. Za gmajnskoga skrbnika je bio za nadalnji 6 lét odebráni Huber Franc, gostilničar iz Kuzme, ki je tó čëst že 12 lét noso. Zavolo zdávanja se je pa skončalo, da zadvečara po 3 vñri dühovnik nesmi nikoga več zdati, po odredbi prezv. našega g. pùšpeka i g. šinjora. Dekanova pláča je bila pobolšana z malenkostjov. Gmajnski računl od l. 1938 i proračun za l. 1939 so bili prečteti i odobreni.

Dogodki zánjnega mëseca. V Zágrebi se vodijo pogájanja za rešítev hrvaškoga pitanja. Ministerski predsednik Cyetkovič i voditel Hrvátov, dr. Máček sta se že dvakrat sestánola v Zágrebi. Že po prvom povrátki z Zágreba je pravo Cvetkovič, ka je nad tekem pogájanj pre-

več zadovolen. V krátkom se čáka popolno sporazmënje med Hrváti i Srbi. — Máček je inozemskim novinárom pravo, ka so Hrváti gotovi priznati Jugoslávijo i králevsko hišo Karadžordževičev, zahtevajo pa, naj v držávi popolno samostojnost dobijo. — Belgrad, ki je leta 1900 samo 70.000 prebíválcev meo, má zdaj 400.000; 20.000 hiš, 65.000 delavcev i 2.501 milijonárov. — Po dügoj bratomornoj bojni je v Špániji prišlo do míra. Komunisti so spoznali, ka se zaman bránijo, záto se je na konci márcá podao Madrid i za njim vsa mesta, stera so ešče v oblásti komunistov bila. V celo j bojni je bilò 1 milijon 200.000 mrtvi, od tej 450.000 vojákov i 750.000 civilnoga prebíválstva. Franko je 130 jezero vojákov zgübo. — Frankova nacionalistična Špánija je pristópila k pròtikomunističnoj Zvézi. — Litvánija je Nemčiji nazáj dála pokrajino Memel, štera 150.000 prebíválcev má. — Nemčija, štera je pred svetovnov bojnov 540.000 km² mërila i 65 milij. prebíválcev méla, zdaj 670.000 km² mëri i 88 milij. prebíválcev má. — Zavolo zblížanja Poljske k Angliji se je nemško-poljsko razmerje poslabšalo. Nemci zahtévajo nazáj Danzig, prek koridora automobilsko cestu i vrnítev ništerni čisto nemški obmejní pokrajín. — Mussolini je 26. márcá velki govor držo, v šterom je pravo, ka je za fašistično Italijo vážno, ka je že dosëgnola, ešče bole vážno pa tó, ka ešče po etom dosëgne. Zósebno je povdárjo potrebo ešče vékšega oboroževánja, ár samo močno držávo lúbijo prijátelji i samo močne držáve se bojijo protivniki. — Italijánska vojska je zavolo pròtitalijanske politike albánske vláde zasëdla Albánijo. Králevska držina je pobegnola na Gríko. Parlament je ponüdo králevsko kròno italijánskomi králi. S tem se je Albánija priklüčila Italiji i je vòstópila z društva národov. — Lebrun je pá izvoljeni za predsednika francoske republike. — Anglija je garantírala granice Romunije.

Pošta Düševnoga Lista.

Viljem Hajdlnjak, Sancourt v Franciji. Srčna hvála za Vaše pismo. Z veseljem smo spunili Vaše želënje. Pozdrávlamo Vás i vse svoje izseljenike v Vašem kráji. — Vrečič Nikola, Zagreb. Na Vašo prošnju smo Vam poslali dvá kalendarija, létnik 1934 i 1935. — Z verebratskim pozdrávom!

REDITELSTVO.

Evangelium v Itáliji

Naprejdáva: SILVÁNUS.

Vu tom ognji pregánjanja je dosta skazlivoga i nečistoga prišlo na dén; ali tébole se je sveto zlát práve evangeličanske vere i tú se sveti prôti nam edno mantrništvo, štero je v nikom nê ménše kak ti prvi krščenikov. Vnôgi so rájši trpeli vu vôzaj, ostavili domovino, žitek i blágo i vse ka je drágo, ali vero evangelioma so nê zatájili.

Med vnôgimi pobegnenci z Itálie, ki so vu Švájci obrambo i nôvo domovino najšli, so bili túdi evangeličanci z Locarnoja. Esi je návuk Evangelioma leta 1531. prišo, gda je Fortana švájcare za proteštánske knige i spiske proso. Sejtvo Bože pravice je pomali raslo, šteroga voditel je franciškanski barát Beccaria bio i ta má la črêda, štera se je na zbrodjávanje sv. Pisma združila, je leta 1547. že dvêsto dŭš čtêla. Njihova stáva je od leta 1549. nevarna postánola, gda je Valter Roll z Urija namestnik postano držélni komisárov, ki so vu iméni ti dvanáset stári držél v Locarnoi vladáril. V Locarnoja grád je edna verska dišputácia bila vkŭperpozvána, gde je pri toj prilíki Roll v vôzo dao vréti Beccarijo. Etoga prijátelje so se tomi z orožjom prôtistanoli i Beccaria je bio na slobodo pŭščení, ali od stráni pápincov, ki so itak vu večini bili, je nê bilô dobroga za čakati. Leta 1555. januára je prišla zapoved, ka oni, ki ne idejo k popom na spôved i ne poslŭšajo pápínsko mešo, morejo do fašenka dom ostaviti. Tô se je túdi zgôdilo. Ništerni so nazájstôpili. Dônok 93 jih je bilô, ki so se na pôt vzéli i po teškom vandranji prek snežni bregôv za sedem dni v Zürich prišli. Tam so nê samo prijátele najšli, nego brate i sestere; z postelinov, posôdov i z siljom so je pomagali i povesud po Švájci so podpore pobéráli za njé. Vsakši je svojo meštřijo lahko nadaljávo, kak na prilíki familije Orelli i Muralt, ki so po časi bogati postanoli i velko poštenjé doségnoli. Tej z Locarnoja pobegnjeni proteštánti so nastavili svojo posebno gmajno z lastnim italjanskim predgarom, štero čêst je eden čas túdi Occhino spunjávo. Med prešbiteri ete gmajne nájdemo túdi Peter Martyr Bermigloja, ki je po svojem bejgi z Itálie na Angleškom z Buccerom vkŭp delao, z Bezom tál vzéo l. 1561 v Poissi na verskoj dišputácii i zdaj v Zürichu theologie profesor bio. Pri njega smrtnoj posteli

je tam bio Bullinger, Zwinglija naslednik, komi je srčni prijátel bio i te imenitni biolog Konrad Gessner. — Gessner se z lèpim svedôstvom spomené vu ednom trôštajôčem písmi, štero je k tim v Itáliji vu vôzo vrženim i trpéčim mantrnikom evangelioma napisao i štero z etimi rečmi skonča: „Živte na veke bláženov vu Njem, ki je jedino pravica i žitek“. — Kalvin imenuje Peter Martyr Bermigloja za „čúdo Itálie, vu šterom so se združile prednosti njegovoga národa: Ostra pamet, brezi vragometije, ogen brezi blôdnoga nágiba, prijáznost brezi prilízavanja“.

Obrnimo se nazáj v Itálijo i poglednimo nadalnje pregánjanje ti Evangeličánov. V Ferrari se je evangeličanska gmajna popolnoma rozpŭstila, pri šterom je Fannio Faventino mantrniško smrt mogo zatřpeti. Bio je presmeknjeni i te zežgáni. Oni, ki so žnjim vu vôzo bili vrženi, so sledi vadlŭvali, ka so tečas nê znali, ka je práva sloboščina evangelioma i Njega bláženstvo, dokeč so tô nad Flaventinom vu vôzi nê videli.

V Veneciji je te nam že poznáni franciškanski provinciál Lupetino, gedno vôzdržo dvajsetilejno mantránje vu vôzi i k koncovi je vu vôdo bio vtopljeni. — Drŭge zgráblene svedoke Evangelioma, so vu nôčnoj tišini naprejprinesli z vôze; z lancí zvézane, na nogáj z žmetnimi kamli, so je vu čúnaj vôdopelali na odprejto morje. Tam jih je že eden drŭgi čun čakao, šteri je sploj pôleg prišo k njim. Na otádvá čuna je zdaj edna ténka blanja bila djána i ti nesrečni so mogli na tô blanjo stánoti. Na edno megnjenje so z čúni narázno veslali i vu iméni Zveličitela z obslednjím kričom so se vučeniki toga Razčétoga, vu morja globočino vtôpili. Tak je mrlô največ mantrnikov Bože pravice vu Veneciji.

Vu Kalabriji je že od sredine 14. stôletja edna kolonija Valdenzánov bila, ki so z njihovimi verebrati vu piemontski dolinaj vu zvézi stáli. Tej so králevsko dovoljenje mell, nastaviti samostojne gmajne i svoje Bože slŭžbe od lastivni dŭhovnikov držati. Po njihovoj delavnosti so za krátek čas to pŭščávo vu eden rodoviten lépi pŭngrad preobrneli. Túdi etí je vdérjala Inquizicija; leta 1560. je cêla kolonija po strašnom vmárjanji poničena bila i ta lépa krajina je pŭščáva postánola, za skrivanja mesto tátov i razbojnikov. 11. junija 1560 jih je 88 zgrábleni bilô vmorjeni. Eden pápínski zgodovínár sledéče piše od toga mantrništva: „Vsi so vu edno hišo bili zapřeti, kak ovce vu štalo. Te hohár je med njé šô i je ednoga vôpripelao, oči njemi je z ednim rôbcom zavézao i ga je pred hišov na plac privlejkó, tam ga je dao dolipokleknoti i njemi je z ednim nožom gŭt prerezao. Na tô je te krvávi rôbec odvézao žnjega i je pripelao drŭgoga, šteroga je na isti način vmôro. Tak jih je 88 bilô osmrtnjeno; nemrem si zadržati skŭz, gda eta dolipŭšem“.

(Dale.)